

ПРЕС КЛИПИНГ

9. јун 2015.

НАСЛОВИ

Penziju sebi plaća 40.000 nezaposlenih;(str.2)

Radnici šteluju mašine;(str.4)

Tedeski: Da sarađuju preduzeća i koriste prednosti;(str.5)

Formirana radna grupa za preduzeća hemijske industrije;(str.6)

PRLJAVE PREVARE POSLODAVACA Dođete na razgovor za posao, a oni vam ukradu ideje i novac;(str.7)

Gligorov: Srbija ima mnogo ljudi kojima je potreban posao;(str.8)

Вагони возе у стечај;(str.8)

Сертић: Спремни да разговарамо са свима који желе да помогну Галеници; (str.10)

Привредни раст ни брз ни лак;(str.11)

Радник ризикује да уз зараду добије и отказ;(str.12)

Penziju sebi plaća 40.000 nezaposlenih

J. Ž. Skenderija

Sve manje ljudi uplaćuje samostalno doprinose za penzijsko osiguranje. Od prošlog aprila broj uplatilaca smanjen za 2.000

SAMO pet odsto nezaposlenih u Srbiji razmišlja o tome kako će živeti pod stare dane. Svega 39.414 osoba bez radne knjižice odlučilo se da samostalno uplaćuje sebi doprinose za penzijsko osiguranje, pokazuju najnoviji podaci Fonda PIO. Broj "samostalaca" smanjen je od aprila prošle do danas za oko 2.000 uplatilaca. Ove cifre se iz meseca u mesec menjaju, a razlog tome je najčešće - besparica.

Procenat onih koji sami sebi uplaćuju doprinose za penziju zanemarljivo je mali kada se ovi podaci uporede sa oko 750.000 nezaposlenih, koliko ih beleži zvanična statistika.

- Posmatrano po visini osnovice za koju se opredeljuju, najviše uplatilaca, njih 20.156, bira najnižu od 35 procenata, a njih 10.325 uplaćuje 40 odsto od osnovice, međutim ima i onih koji uzimaju najvišu od 500 procenata. Takvih je svega 10 osiguranika - osam Beograđana, jedan Novosađanin i jedan osiguranik iz Sremske Mitrovice - kaže Jelica Timotijević iz PIO fonda.

Samostalna uplata doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje ne podrazumeva kategorije osiguranika, već su to osobe koje su van osiguranja, dakle oni bez posla - studenti, učenici, domaćice, nezaposleni, stariji od 15 godina i imaju prebivalište u Srbiji. Kada se opredele za ovakav vid osiguranja biraju jednu od 13 osnovica na koju će plaćati doprinose, a njihov izbor ne zavisi od stručne spreme, već samo od finansijskih mogućnosti uplatioca.

- Od ukupnog broja osiguranika po članu 15 najveći broj uplatilaca je u Filijali za grad Beograd - 16.375, zatim u Kragujevcu - 2.081, Nišlija je 2.035, Novosađana 1.600, dok najmanje uplata po ovom osnovu ima u Bačkoj Palanci, svega 152, Senti - 179, Prokuplju - 175, Kikindi - 198... - navodi Timotijević.

Ako osiguranik prestane da samostalno uplaćuje sebi staž i odluči da čeka godine života za penzionisanje, u tom slučaju mu se novac ne vraća, a ono što je do tada uplaćeno biće mu uračunato u osnovicu za obračun penzije kada stekne jedan od uslova za penzionisanje, u ovom slučaju godine života. Ukoliko donese takvu odluku mora o tome da obavesti Fond, odnosno nadležnu filijalu, da ga ne bi više dužili za doprinos, nego da mu se donese rešenje o prestanku plaćanja.

- Pošto ovaj vid osiguranja podrazumeva da se osiguranik može biti samo po tom osnovu, nikako po još nekom, ono automatski prestaje ako se radi po ugovoru o delu ili drugom ugovoru kojim se primaju ugovorene naknade - objašnjava Timotijević. - Za ponovno uključivanje u osiguranje mora se ponovo podneti novi zahtev, a uplata doprinosa po članu 15 ne podrazumeva i zdravstveno osiguranje.

Staž samostalaca u radnu knjižicu upisuje Fond PIO, po prestanku osiguranja i uplaćenim doprinosima, a na lični zahtev osiguranika i korisnici penzije se ne mogu uključiti u obavezno osiguranje.

UPLATA DO POLOVINE MESECA

ODREDBOM člana 15 Zakona o PIO predviđeno je da se svojstvo osiguranika stiče danom podnošenja zahteva, a najranije 30 dana pre dana podnošenja zahteva. Ukoliko se osoba opredeli za samostalnu uplatu doprinosa uplaćuje dopinose po izabranoj osnovici svakog meseca za prethodni mesec i to najkasnije do 15. u tekućem mesecu za prethodni. Ukoliko se uplata prolongira, od druge polovine meseca se obračunava kamata po stopi na javne prihode, prema zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

USLOVI

OSOBE koje nisu obavezno osigurane, odnosno ne koriste penziju, nisu zaposleni i ne obavljaju samostalnu, poljoprivrednu ili drugu delatnost, mogu se uključiti u obavezno osiguranje. Zakon

predviđa ovu mogućnost za sve građane starije od 15 godina, kojima je mesto prebivališta u Srbiji i u momentu opredeljenja za samostalnu uplatu doprinosa nisu u drugom osiguranju po osnovu zaposlenja.

<http://www.novosti.rs/vesti/srbija.73.html:552112-Radnici-steluju-masine>

Radnici šteluju mašine

N. S.

Kompanija "Jugoalat" spremno dočekuje partnera iz Austrije da ponovo pokrene proizvodnju. U pogonima već angažovano 40 radnika. Partner planira da uloži 150.000 evra

NADAMO SE da će sve proći kako treba i da će "Jugoalat" u saradnji sa partnerima iz Austrije početi s radom, a u to nas dodatno ubeđuje činjenica da četrdeset radnika već uveliko šteluje mašine u pogonima za start proizvodnje 11. juna - zadovoljan je Novak Vasić, predsednik Samostalnog sindikata metalaca Novog Sada.

Iz pogona ove novosadske kompanije bi već za dva dana, kada se očekuje definitivno potpisivanje ugovora sa kompanijom MKE iz Hajdenrajštajna, trebalo da počnu da izlaze delovi za hidrante, specijalni kuglasti ventili i delovi specijalne namene za građevinsku i medicinsku industriju.

- U ovaj posao Austrijanci ulažu 150.000 evra, a u fabričke hale, koje su gotovo pet godina bile bezmalo prazne, trebalo bi u startu da se vrati 200 radnika, a do 2017. godine njihov broj porastao bi na 400 - najavio je nedavno Spasoje Jakovljević, vlasnik i direktor "Jugoalata".

Posao sa MKE iz Hajdenrajštajna dogovoren je posle poduzetog traženja potencijalnih partnera, a stiže posle više godina problema sa kojima se ova nekada uspešna kompanija sukobljava još od privatizacije. Osim austrijskog partnera, Jakovljević je najavio i da bi uskoro bi mogli počnu da rade i za partnere iz Kine.

- Koliko je meni poznato, problema u saradnji sa partnerima "Jugoalata" iz Austrije do sada nije bilo, tako da verujem da će i početak proizvodnje ići glatko - ne krije zadovoljstvo Novak Vasić. - Za sada stvari za "Jugoalat" idu u dobrom pravcu, a nadamo se da će tako biti i u budućnosti. Bilo bi jako dobro, kada bi se i za ostala velika preduzeća iz metalnog kompleksa našlo neko rešenje, slično ovom za "Jugoalat". Izuzetno smo zadovoljni što neko ulaže u proizvodnju, što znači da veruje našim radnicima.

STEČAJNI POSTUPAK

U "JUGOALATU" je stečaj proglašen 2010. godine, a plan reorganizacije preduzeća je usvojen krajem avgusta 2013. Te iste godine, ali početkom decembra podnet je zahtev za uvođenje ponovnog stečaja, jer se plan reorganizacije nije sprovodio.

Privredni sud je u aprilu 2014. pokrenuo prethodni stečajni postupak, a do tada je "Jugoalat" u nekoliko navrata pokretao proizvodnju sa manjim brojem radnika.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/566083/Tedeski-Da-saraduju-preduzeca-i-koriste-prednosti>

Tedeski: Da saraduju preduzeća i koriste prednosti

Tanjug, N1

Većinski vlasnik Atlantik grupe Emil Tedeski rekao je da je logično da na području bivše Jugoslavije preduzeća treba da saraduju i da koriste komplementarne prednosti.

"Možda će koristiti komplementarne prednosti kao što je, na primer pripadnost Hrvatske i Slovenije Evropskoj uniji ili pripadnost CEFTI. U isto vreme, te kompanije su konkurenti tako da se ta saradnja neće desiti nikakvim dekretom - već će poslovni i privatni interes pronaći put pre nego što ga pronađe politika", rekao je Tedeski u ekskluzivnom razgovoru za Televiziju N1 u emisiji "Jedan na jedan".

"Da li ima ikakve logike da saraduju preduzeća iz Slovenije, Srbije i Hrvatske. Ima. Pri tom ne mogu biti isključiva. Tamo gde nađu interes sigurno će saradivati nezavisno što je jedan deo tih preduzeća domicilno u evropskoj uniji, a drugi u CEFTI. Jer ako ima logike da se povežu malo gospodarstvo koje se bavi uzgojem bobičastog voća u čemu je Srbija najveći evropski izvoznik kao što je borovnica, malina, jagoda, i istovrsna kompanija u Bosni i Hercegovini i u Hrvatskoj, zašto ne povezati njih i koristiti komplementarne prednosti", rekao je on.

Na pitanje da li mogu preduzeća jugoistočne evrope nastupati zajednički prema drugim tržištima, rekao je da mogu.

"Govorimo o području bivše Jugoslavije. Za mene je regija i Italija, Mađarska, Rumunija, jer su to susedne države. Kompanije moraju saradivati, mislim na mala i srednja preduzeća i u tom smislu granica im nikako ne može biti barijera".

Razgovor sa Tedeskim obavljen je na samitu 100 lidera jugoistočne Evrope, koji se održao u Portorožu, podseća N1 i objašnjava da je njegova kompanija postala prehrambeni lider.

Na pitanje kako je na vreme počeo akvizicije po zemljama bivše Jugoslavije i da li je to gledano kao neprijateljsko preuzimanje ili dobar posao za zemlju u kojoj je kupovao, Tedeski je rekao da je pet godina njegova kompanija regionalno snažna i da nema problema što je izvorno iz Zagreba.

"Do sada nisam imao nijedan negativan napis o kompaniji. Isticali smo poslovni interes i jasno nastupali u razgovorima, držali se obećanja. Naša je velika sreća da pre bilo kakve akvizicije nismo razgovarali ni s jednim političarem i sreća je da smo sve kompanije kupovali od privatnih vlasnika, nista od države", rekao je Tedeski.

On je dodao i da nisu propisi Slovenije, Srbije... bili presudni da li ćemo ići u te zemlje i investirati. Prvi razlog za investiranje je to što je to naše prirodno tržište. Govorimo o 20-tak miliona potrošača koji razumeju jezik, brendove, koji imaju zajedničku istoriju. Prepoznati smo svuda kao domaća kompanija, sa robnim markama koje su vezane za određena područja i zato nas tako doživljavaju", zaključio je Tedeski u razgovoru za N1.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/565995/Formirana-radna-grupa-za-preduzeca-hemijske-industrije>

Formirana radna grupa za preduzeća hemijske industrije

Srna

Vlada Srbije formirala je radnu grupu čiji je zadatak da predloži rešenja za status preduzeća iz hemijskog kompleksa.

Na čelu radne grupe - Željko Sertić

Radna grupa će predložiti osnovne smernice za rešavanje statusa najvećih kompanija hemijske industrije u Srbiji - "Metanolsko sirćetnog kompleksa" Kikinda, "Azotare" Pančevo i "HIP Petrohemije" Pančevo koje zapošljavaju 3.000 radnika.

Poslovanje ovih preduzeća je od strateškog značaja za nacionalnu ekonomiju, saopšteno je iz Vlade Srbije.

Za predsednika Radne grupe Vlada je imenovala ministra privrede Željka Sertića.

PRLJAVE PREVARE POSLODAVACA Dodjete na razgovor za posao, a oni vam ukradu ideje i novac

24sata.rs

Potruga za poslom u Srbiji nikad nije bila laka, ali i pored toga što se na posao ponekad čeka godinama i što su plate niske, nisu retke situacije da u kompaniji u kojoj tražite zaposlenje od vas traže ideje i novac, a zauzvrat ne daju ništa, pa čak ni obećani posao.

Kako bi što pre došli do zaposlenja, angažmana ili nekog značajnijeg poslovnog uspeha, mladi usled nedostatka profesionalnog iskustva upadaju u čeljusti nemilosrdnih kompanija koje samo gledaju kako da ih što više iskoriste, piše 24sata.rs.

- Prijavila sam se za posao takozvanog marketing stručnjaka, a pod izgovorom da je u pitanju sastavni deo procesa selekcije tražili su od mene da im predložim neka marketinška rešenja. Nikada me više nisu pozvali, a iskoristili su moje analize i predloge - priča razočarana M. P. (25) iz Beograda.

Njen slučaj nije usamljen, jer se po svedočenju mnogih, ovakve stvari dešavaju svakodnevno. Da bi vas pokrali, ne morate čak ni da se pojavite na razgovoru za posao, dovoljno je da se prijavite. Dešava se da poslodavci od zainteresovanih traže da u samoj aplikaciji navedu poslovne ideje, onda ih na razgovor nikad ne pozovu, a ideja osvane realizovana u nekom narednom projektu. **Varaju, pa menjaju ime**

U prilog činjenici da su neki poslodavci uigrane "banana kompanije", govori i postojanje firmi koje godinama uspešno obmanjuju klijente, u čemu im pomaže česta promena imena.

- Otišla sam na razgovor za posao u firmu koja se navodno bavi trgovanjem na berzi. Oglas je zvučao previše dobro da bi bio stvaran, pominjala se plata od 1.000 dolara. Iako nisam poverovala u tu priču, otišla sam na razgovor, gde su mi rekli da se pre dobijanja posla ide na kurs, koji je za prvih sedam dana besplatan, ali da bi se nastavilo, mora da se plati 10.000 dinara. Uz to su obećavali i sertifikat sa kojim bih mogla da radim na deviznom tržištu - priča revoltirana Danijela Antić (24) iz Beograda.

U njenom slučaju se ispostavilo da "kompanija" zapravo zarađuje na samom kursu, a da od zaposlenja i plate nema ničega. Na ovakve prevare mnogi, nažalost, nasedaju.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/565826/Gligorov-Srbija-ima-mnogo-ljudi-kojima-je-potreban-posao>

Gligorov: Srbija ima mnogo ljudi kojima je potreban posao

S. Lakić

Privatni sektor u Srbiji nije konkurentan i izvozni kapaciteti Srbije su slabi, poručio je Vladimir Gligorov, ekonomista međunarodnog bečkog instituta na 15. Srpskom ekonomskom samitu.

Gligorov: Srbija ima mnogo ljudi kojima je potreban posao

- Ipak, izvoz roba i usluga u Srbiji iznosi oko 30 odsto BDP-a, a to bi za privredu ovog tipa trebalo da bude 60 do 80 odsto, ocenio je Gligorov napominjući da je Srbija u ekonomskoj stagnaciji već pet godina.

Gligorov je ocenio da privatni sektor u Srbiji zapošljava malo ljudi i da je stopa zaposlenosti u Srbiji niska.

- Stopa nezaposlenosti nije toliko visoka, ali nije dobra činjenica što u Srbiji ima mnogo ljudi koji bi mogli da se zaposle - zasključio je Gligorov napominjući da je reforma javne uprave takođe veoma važna za ekonomski napredak Srbije.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Vagoni-voze-u-stecaj.sr.html>

Вагони возе у стечај

За најновији програм отпремнина пријавило се 430 запослених

Краљево - У случају да се угаси Фабрика вагона пропашће Краљево. Та оцена често се може чути од старијих Краљевчана, оних који ово предузеће памте као гиганта машиноградње. Стварност је сасвим другачија. У погонима се одавно не ради, а ових дана стотинак

запослених спречава извршитеље да у име поверилаца, напишу преостале машине. Неке су већ за дуг радницима, на име неисплаћених плата, демонтиране и однете.

Око 620 радника не одустаје од тога да се пресуде изврше, а за најновији програм отпремнина на име технолошких вишкова пријавило се 430 запослених. Да не узму ту накнаду и да даље деле судбину фабрике определило се око 220 радника. Спас од „черупања” погона и предах од неколико месеци, док се нешто извесније не деси, директор Зоран Миновић очекује у покретању предстечајног поступка...

Само пре месец дана, реагујући на наш текст о могућем стечају фабрике, Миновић је писао „моја мисија је да Фабрику вагона подигнем из пепела”. Додао је да су за фабрику озбиљно заинтересована два стратешка партнера, а пријавило се још четири. Само се, наводно, чекала Агенција за приватизацију да осмисли модел продаје.

- Можда директор то искрено мисли и жели, али се све то завршило на писму о намерама. Потенцијални купци у фабрику нису долазили, арадници су изгубили поверење. Ми смо давно предлагали да се руководство заложи да ово предузеће уђе у оних 188 фирми које иду у стечај и очисти од дугова и вишка запослених. Ништа од тога није уважавано, да би директор сада државу кривио за то што му за предстечајни поступак нису благовремено јавили - објашњава нам Момчило Вилотијевић, председник Индустријског синдиката у Фабрици вагона.

То „кашњење” се често понављало. Памти се случај о чудном закашњењу документације за поменути социјални програм. На побуну радника директор Миновић је тврдио да је све послато на време, а министар Александар Вулин „да је за закашњење документације, упркос продуженом року, искључиви кривац менаџмент Фабрике вагона”. Једва се ово, уз додатни рок само за „вагонције“, исправило.

Такође, и ових дана директор Миновић, оптужује Агенцију да није осмислила модел приватизације па га је, наводно, онемогућила у остварењу своје мисије. Као кривце за судбину из Фабрике вагона означавају се и посланици и локално руководство, а државном секретару Драгану Стефановић директор Миновић приписује и „анимозитет према овом колективу”. И, опет каже да је између државе и фабрике било прекида комуникације и да је тек 28. маја у предузеће стигла инструкција за могући предстечајни поступак.

- Још пре годину дана нама је, баш на састанку у Агенцији за приватизацију саветован стечај, јер је речено да помоћи од државе више неће бити, а да Фабрика вагона не може самостално у опоравак. Но, то је тада, овде игнорисано - каже Вилотијевић.

Иначе, уместо оних најављиваних купаца и стратешких партнера Миновић се недавно уздао у помоћ бивших стручњака, а сада пензионера. Часна, емотивна и носталгична била је та намера бивших „фабриканата”, али су за њихову визију требале паре. Опет ваљда од државе. Тако, сада Миновић спасоносно решење најављује у пребијању одштете од око седам милиона евра, које је суд досудио бившим власницима Фабрике вагона украјинској фирми „Азов импекс”, због нереално приказаног стања приликом купопродаје, тако што би они дошли и наставили посао.

Да ли уистину Фабрика вагона, уз све те терете и директорске „мисије”, може да настави производњу и крене колосеком опоравка? Миновић је, пре неколико дана, новинарима рекао да може. Дознајемо, међутим, да се он, као технолошки вишак, пријавио за отпремнину...

М. Дугалић

Сертић: Спремни да разговарамо са свима који желе да помогну Галеници

Фармацеутска кућа "Галеника" још није нашла свог власника, а спремни смо да разговарамо са сваким ко жели да помогне и допринесе обнављању и наставку производње

у тој компанији, изјавио је данас министар привреде Жељко Сертић.

"У фармацеутској индустрији имали смо велике гиганте, данас имамо Галенику која још није нашла свог власника, а спремни смо да разговарамо са било ким са вашег подручја ко жели да дођеи разговара са нама и помогне у обнављању и наставку производње у тој компанији", рекао је Сертић обраћајући се учесницима 56. годишње конференције Генералне скупштине Европске асоцијације веледрогерија са потпуним асортиманом (ГИРП), која се први пут одржава у Београду.

Он је казао да се руководство у Галеници труди да реши проблеме из прошлости и да има добре резултате.

"Можемо да се поносимо свим људима који су укључени у економски развој земље како би је учинили бољом земљом за посао", рекао је Сертић.

Он је казао да Србија мора да заврши један од најзахтевнијих послова, а то је завршетак процеса приватизације предузећа.

"Ми смо негде заостали у том процесу и имамо велики број предузећа у државном власништву, али и са друштвеним капиталом", рекао је министар додајући да до сада није било политичке снаге да се тај посао спроведе, да је много година прошло и да тај посао није лак и једноставан.

Одучили смо да наставимо са тим и решимо проблеме како би Србија билацентар развоја у региону и како би многе компаније из света дошле у Србију, навео је.

Циљ је, како је рекао, да се оне осећају сигурно, односно да имају сигурност у своје инвестиције, као и да нема опструкција и препрека за њихово пословање.

Сертић је рекао да ће многи бити изненађени када буде изашла нова Дуинг бизнис листа Светске банке и да ће Србија напредовати на тој листи.

Тиме ће се како је казао, показати колико је важно "оно што смо урадили и што радимо свакога дана".

Сертић је навео и да је у претходних годину дана Влада Србије донела бројне законе и да ће се и даље радити на томе да Србија буде лидер промена у региону.

"Тиме се поносимо и срећни смо да свима можемо да покажемо да Србијазаслужује своје место у заједници европских народа", поручио је Сертић.

Он је казао да је у свему што радимо, важно да следимо најбољеи да будемо пример другима и постављамо високе циљеве и такмичимо се са најбољима.

Он је навео да се држава труди да помогне и да допринесе развоју и добром пословању фармацеутске индустрије.

Сертић је учесницима конференције пожелео успешан рад и напоменуо да у последње време нема пословне асоцијације коју није примио и са њеним представницима разговарао премијер Александар Вучић, што, како је казао, показује колико слуха имамо за бизнис и желимо да помогнемо унапређењу пословног амбијента.

(Танјуг)

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/privredni-rast-ni-brz-ni-lak>

Привредни раст ни брз ни лак

Фискална прилагођавања у Србији и земљама Балкана трајаће од пет до 10 година и зато те државе не могу очекивати високе стопе раста, каже Владимир Глигоров.

Како наводи сарадник Бечког института за међународне економске студије Владимир Глигоров, привредни раст у земљама Балкана ће се у наредној деценији кретати између два и 2,5 одсто. Он је додао да ће веома тешко ићи повлачење државе из економије, односно успостављање тржишне економије по критеријумима ЕУ.

„Држава се стално појављује у свим економским питањима и толико је интереса испреплетено да се не може очекивати да се промене спроведу лако”, рекао је Глигоров. Истакао је и да приватни сектор у Србији није конкурентан и да је за то довољно погледати само два важна индикатора - извоз и стопу запослености.

„Извозни капацитети Србије су слаби, а извоз учествује са 30 одсто у БДП. За привреду какву има Србија потребно је да учешће извоза у БДП буде 60 до 70 одсто”, указао је Глигоров. Како је објаснио, низак део извоза у БДП делом је последици тога што је српска привреда у рецесији и стагнацији већ пет година. Аналитичара Рајфајзен банке предвиђају за ову годину нулти раст наше привреде.

Упркос томе што је реформа јавног сектора главни ограничавајући фактор за економски опоравак Србије, домаћој привреди ће погодovati актуелно попуштање монетарне политике, ниске цене енергената на светским тржиштима и опоравак привреде еврозоне, која је кључни спољнотрговински партнер земље, оцењују аналитичари Рајфајзен банке. „Такође, недавно потписани споразум о заједничком улагању између Владе Србије и компаније 'Игл Хилс' из Уједињених Арапских Емирата (УАЕ) о развојном пројекту Београд на води, вредном 3,5 милијарди евра, може допринети нултом расту БДП-а земље”, наводе финансијски стручњаци Рајфајзена у анализи домаћих економских статистичких показатеља.

Е. Дн.

Стопа запослености лоша

Стопа запослености у Србији је веома ниска и тај економски показатељ је, по оцени Глигорова, гори од стопе незапослености, која, како је рекао Глигоров „и није тако лоша ако се погледа колико људи може да ради”. „Промене и прилагођавања који су потребни Србији ће трајати дуго”, рекао је Глигоров.

Радник ризикује да уз зараду добије и отказ

Према подацима синдиката око 600.000 радника из приватног сектора у Србији плату прима са закашњењем од месец, два или више, док чак 50.000 запослених уопште и не прима плату.

Радници не траже право на суду да фирма не би била блокирана

Но, упркос прописима који могу да спрече нередовну исплату зараде још ниједан послодавац није платио казну зато што је раднике оставио без плате.

Истраживање Уније послодаваца Србије показало је да само 40 одсто домаћих послодаваца на време исплаћује зараду, па су наде радника да ће им измењени Закон о раду, који је ступио на снагу пре скоро годину дана, остале неиспињуне. Наиме, Закон о раду је требало да промени ову поражавајући статистику и да радници сваког месеца добијају оно што зараде јер је прописао да је од септембра прошле године обрачунски листић извршни документ за суд, такорећи меница, која ће им олакшати да осетно брже дођу до својих неисплаћених плата.

Другим речима, закон је створио могућност да радник коме послодавац дугује плату, али и друге надокнаде, има право да се директно обрати суду, поднесе му обрачунски листић и да суд одмах доноси и пресуду. Решењем суда односно предлогом за извршење радник којем газда не исплаћује плату одмах је добија. Чак је закон предвидео да је послодавац у обавези, чак и када не исплаћује редовно плату, запосленом сваког месеца мора да изда обрачунски листић у којем, поред износа зараде, мора да наведе и зашто нема новца за плату. Другим речима, послодавац је дужан да на исплатном листићу напише и датум доспећа, износ дуговања и образложење кашњења. То пак значи да радник сваког месеца има право да тражи обрачунски листић иако плату не добија. Јер, да би радник морао да се обрати суду, мора да има обрачунски листић за месец за који није добио плату и само тада он постаје извршна меница. Газда који не поштује форму обачунског листића ризикује да плати казну.

Међутим, у пракси многи радници не користе могућност коју им је Закон о раду дао. Као највећа препрека је страх од губитка радног места односно да ће им послодавац након што решење о исплати заосталих плата стигне у фирму одмах дати отказ. Као велики проблем јавља се и могућност да скидање неисплаћених зарада запосленог фирму одведе у стечај и на тај начин остане не само он већ и сви други запослени без посла. Тако део радника из “колегијалности” да предузеће не доведе у блокаду ћути и чека месецима да добије оно што је зарадио. Проблем представља и то што много радника у Србији чак и не зна да има право на обрачунски листић без новца и да је послодавац обавезан да му га изда чак и када му не исплаћује плату.

Економиста Милојко Арсић оценио је да генерално фирме које не могу да подмире трошкове према радницима не би требало ни да опстану на тржишту.

- Може се догодити да се чека неко време на плаћање, а не унедоглед, као што се то код нас често дешава. Овде је уобичајено да опстају фирме које годинама не измирују обавезе - оценио је Арсић.

Љ. Малешевић

Панчевачки стоматолози искористили могућност

Шесторо стоматолога из панчевачког Дома здравља први су у Србији крајем прошле године добили плату на основу тога што су доставили обрачунски листић зараде која им није исплаћена 11 месеци. Принудна наплата њихових заосталих плата, али и других накнада, скупо је коштала Дом здравља, који је због тога имао проблема са блокадом рачуна па је у помоћ прискочила локална самоуправа.